

Sarajevo, 04.09.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
28.08.2017.- 01.09.2017.

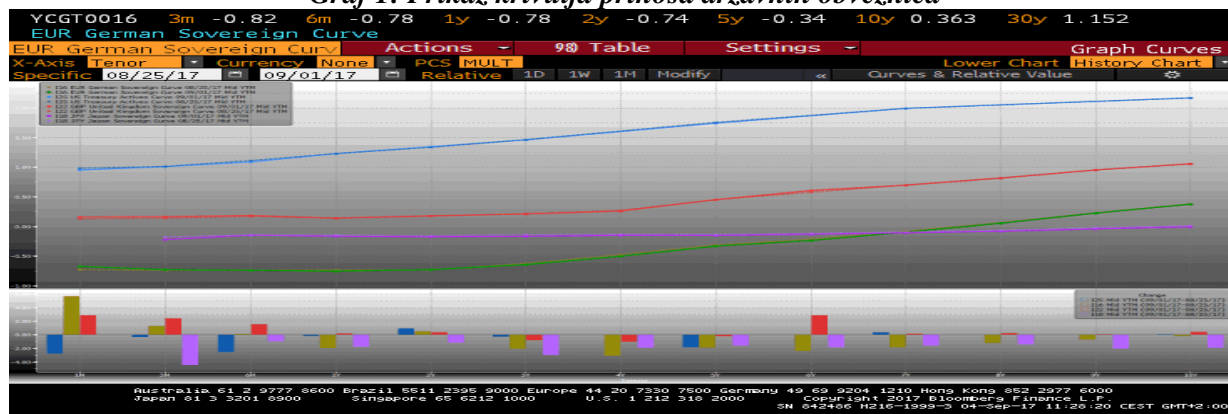
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	25.8.17	-	1.9.17		25.8.17	-	1.9.17		25.8.17	-	1.9.17		25.8.17	-	1.9.17	
2 godine	-0,73	-	-0,73	→	1,33	-	1,34	↗	0,18	-	0,19	↗	-0,15	-	-0,17	↘
5 godina	-0,31	-	-0,33	↘	1,76	-	1,74	↘	0,45	-	0,45	→	-0,13	-	-0,15	↘
10 godina	0,38	-	0,38	→	2,17	-	2,17	→	1,05	-	1,06	↗	0,02	-	0,00	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	25.8.17	-	1.9.17
3 mjeseca	-0,673	-	-0,689
6 mjeseci	-0,743	-	-0,742
1 godina	-0,701	-	-0,726

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 01.09.2017. godine (pune linije) i 25.08.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Jačanje geopolitičkih tenzija između Japana i Sjeverne Koreje početkom proteklog tjedna je utjecalo na smanjenje prinosa obveznica jačih europskih zemalja. Prinosi europskih obveznica nisu bilježili značajne promjene i pored toga što je objavljen podatak o rastu stope inflacije u eurozoni tijekom kolovoza. Tržišni sudionici su u iščekivanju signala sa sjednice UV ECB koja se održava u četvrtak, 07.09.2017. godine. Bloomberg je, prema nezvaničnim informacijama, objavio da je moguće da odluka ECB o smanjenju mjesečnih kupovina u okviru kvantitativnih olakšica neće biti finalizirana do sjednice koja se održava polovicom prosinca. Ranije istraživanje Reutersa je pokazalo da većina ekonomista očekuje da bi ECB vjerojatno na listopadskoj sjednici mogla da najavi smanjenje navedenog programa, te da isti okonča do kraja naredne godine, kao rezultat snažnog gospodarskog rasta u eurozoni u ovoj godini, iako se inflacija eurozone od 1,5% nalazi ispod ciljane razine.

Iz agencije za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je priopćeno da analitičari ove institucije očekuju ubrzanje ekonomskog rasta eurozone do kraja tekuće godine, na šta upućuje snažno povećanje pokazatelja raspoloženja za Njemačku, Francusku i Italiju.

Njemačka je emitirala dvogodišnje (-0,74%), a Italija petogodišnje (0,84%) i desetogodišnje (2,09%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,629%), šestomjesečne (-0,642%) i jednogodišnje (-0,571%), a Italija šestomjesečne (-0,356%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	KOLOVOZ	1,4%	1,5%	1,3%
2.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	KOLOVOZ	111,3	111,9	111,3
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	KOLOVOZ	-1,5	-1,5	-1,7
4.	GDP – Francuska (tromjesečno) 2. prelim. podat. II tromjesečje		0,5%	0,5%	0,5%
5.	GDP – Belgija (tromjesečno)	II tromjesečje	-	0,4%	0,6%
6.	GDP – Italija (tromjesečno)	II tromjesečje	0,4%	0,4%	0,4%
7.	GDP – Portugal (tromjesečno)	II tromjesečje	0,2%	0,3%	1,0%
8.	GDP – Grčka (tromjesečno)	II tromjesečje	0,2%	0,5%	0,5%
9.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ	KOLOVOZ	57,4	57,4	56,6
10.	Stopa nezaposlenosti – EZ	SRPANJ	9,1%	9,1%	9,1%
11.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	KOLOVOZ	5,7%	5,7%	5,7%
12.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	SRPANJ	11,1%	11,3%	11,2%

SAD

Prinosi američkih obveznica nisu bilježili značajne promjene tijekom proteklog tjedna, tijekom kojeg su objavljena tri najznačajnija ekonomska pokazatelja. Fedova preferirajuća mjera stope inflacije je tijekom srpnja ostala na nepromijenjenoj razini u odnosu na prethodni mjesec, te je iznosila 1,4% na godišnjoj razini. Prema drugom preliminarnom podatku, gospodarstvo SAD je zabilježilo rast tijekom drugog tromjesečja ove godine od 3,0% na godišnjoj razini, što je bolji podatak i od prethodnog i od očekivanja. Međutim, krajem proteklog tjedna objavljen je i podatak o blagom povećanju stope nezaposlenosti tijekom kolovoza, a podaci o promjeni broja zaposlenih po sektorima su za nefarmerski i privatni sektor bili lošiji od očekivanog i prethodnog podatka.

Pažnja sudionika na financijskom tržištu SAD će u narednom razdoblju biti usmjerena na to da li će američki Kongres pravodobno usvojiti zakon o povećanju razine zaduženosti SAD i proračun za financiranje Federalne administracije SAD. Iz agencije Moody's je priopćeno da će kreditni rejting SAD (AAA) biti zadržan čak i ako administracija SAD bude primorana da privremeno odloži plaćanje nekih svojih obveza zbog nepravodobnog usvajanja zakona o povećanju gornje granice zaduženosti. Iz agencije Standard and Poor's je priopćeno da će kreditni rejting SAD, koji prema njihovim evaluacijama iznosi AA+, biti zadržan sve dok Federalna administracija SAD bude ispunjavala svoje obveze, čak i ako ne dođe do pravodobnog povećanja gornje granice zaduženosti SAD. Ipak, iz agencije Fitch je navedeno da nemogućnost Federalne administracije SAD da servisira svoje obveze, ukoliko dođe do kašnjenja usvajanja zakona o povećanju gornje granice zaduženosti, nije u skladu s AAA rejtingom.

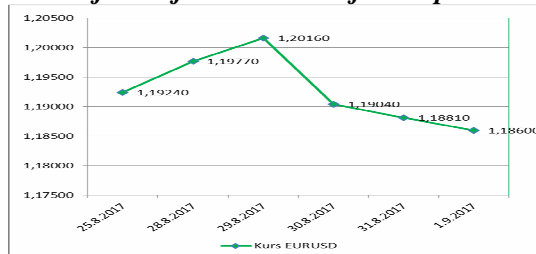
Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PCE deflator (G/G)	SRPANJ	1,4%	1,4%	1,4%
2.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	SRPANJ	0,3%	0,4%	0,0%
3.	Indeks osobne potrošnje (M/M)	SRPANJ	0,4%	0,3%	0,2%
4.	GDP – drugi preliminarni podatak	II tromjesečje	2,7%	3,0%	1,4%
5.	Indeks lične potrošnje – drugi preliminarni podatak	II tromjesečje	3,0%	3,3%	1,1%
6.	Indeks potrošačkog povjerenja	KOLOVOZ	120,7	122,9	12,0
7.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	KOLOVOZ	17,0	17,0	16,8
8.	Indeks potrošačkog povjerenja Univerzitet iz Mičigena	KOLOVOZ	97,5	96,8	93,4
9.	Stopa nezaposlenosti	KOLOVOZ	4,3%	4,4%	4,3%
10.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	KOLOVOZ	180.000	156.000	189.000

11.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	KOLOVOZ	172.000	165.000	202.000
12.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	KOLOVOZ	8.000	36.000	26.000
13.	PMI indeks prerađivačkog sektora	KOLOVOZ	52,5	52,8	53,3
14.	ISM indeks prerađivačkog sektora	KOLOVOZ	56,5	58,8	56,3
15.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	26.KOLOVOZA	238.000	236.000	235.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1924 na razinu od 1,1860, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 0,54%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je treća runda pregovora između Velike Britanije i EU. Zvaničnici Velike Britanije su očekivali da će doći do unapređenja pregovora, ali je EU i dalje ostala pri svojim stavovima da je potrebno sklopiti dogovor oko ključnih pitanja prije nego se pokrene pitanje trgovinskog sporazuma između EU i Velike Britanije. Predsjednik Europske komisije Juncker je naglasio da pregovori o budućim trgovinskim odnosima između Velike Britanije i EU nakon Brexita mogu početi onog momenta kada se riješe ključna pitanja procesa razdvajanja. Trenutno se održava treća runda pregovora između Velike Britanije i EU, pri čemu je EU naglasila da se mora fokusirati na prava građana EU i Velike Britanije koji žive u inozemstvu, pitanje financijskog poravnjanja, kao i granice Irske i Sjeverne Irske.

Trgovinske komore Njemačke i Velike Britanije su pozvale zvaničnike da započnu pregovore o budućim trgovinskim odnosima i posebno carinskim sporazumima. Ipak, EU želi prije svega da riješi neka odvojena pitanja. Time je signalizirano da će tijekom listopada biti zabilježen usporeni napredak u pregovorima. Britanska premijerka May je izjavila da Velika Britanija traži načine kojima će u momentu kada bude napustila EU u ožujku 2019. godine replicirati trgovinske sporazume koje EU ima sa zemljama izvan unije. Ova izjava je podstakla kritike među euroskepticima koji žele jasan prekid s EU, kao i među EU zvaničnicima koji smatraju da Velika Britanija treba tražiti načine kojima će zadržati koristi od članstva bez nastanka troškova u vezi s tim. May je, također, izjavila da podstiče okončanje trgovinskog sporazuma između Japana i EU koji kasnije može biti model za trgovinsku suradnju između Japana i Velike Britanije.

Zvaničnik BoE Saunders je izjavio da BoE ne bi trebalo da održava referentne kamatne stope na njihovom povijesno niskoj razini kao politiku osiguranja od „turbulentnog Brexita“, te da je potrebno početi s povećanjem kamatne stope sada.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	KOLOVOZ	2,5%	2,1%	2,9%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	SRPANJ	1,5	1,2	1,4
3.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	SRPANJ	65.500	68.700	65.300
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	SRPANJ	-	4,4%	5,3%
5.	Gfk povjerenje potrošača	KOLOVOZ	-13	-10	-12
6.	PMI radnointenzivni sektor	KOLOVOZ	55,0	56,9	55,3

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,92548 na razinu od 0,91587, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2882 na razinu od 1,2951.

JAPAN

Vlada Japana je zadržala optimistične stavove o ekonomiji i signalizirala da se ekonomija nalazi na putu da dostigne najduži razdoblje ekonomske ekspanzije u poslijeratnoj povijesti, što ukazuje na solidno povjerenje u čvrst domaći, tražnjom vođen, oporavak. Ministar ekonomije Montegi je izjavio da postoji velika vjerojatnoća da se ekonomija Japana uskladi s ekspanzijom koja je trajala 57 mjeseci uzastopno, što je zabilježeno krajem 60-ih godina XX vijeka, što bi do danas bila najduža poslijeratna ekspanzija.

Član MPC BoJ Masai je izjavila da je uvjerena da se ekonomija postupno približava dostizanju inflatornog cilja odbacujući stavove pojedinih tržišnih sudionika da plaće usporavaju i da krhka potrošnja ograničava rast cijena. Masai je dodala da će japanske kompanije vjerojatno potaći investicije kako bi povećale produktivnost s obzirom na to da se suočavaju s nedostatkom radne snage i jačanjem tržišta rada, te će ograničenje u rastu kamatnih stopa, koje primjenjuje BoJ, u tome pomoći. Pored navedenog, Masai je istakla da nije zadovoljna time što BoJ mora da pomjera momenat dostizanja inflatornog cilja, te smatra da se BoJ i dalje treba držati ovog cilja inflacije, jer bi njegovo snižavanje moglo destabilizirati finansijska tržišta. Stabilan rast prihoda građana, kao i jačanje tržišta rada, bi trebalo podstaći domaću tražnju, što bi pomoglo jačanju inflacije, zaključila je Masai.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

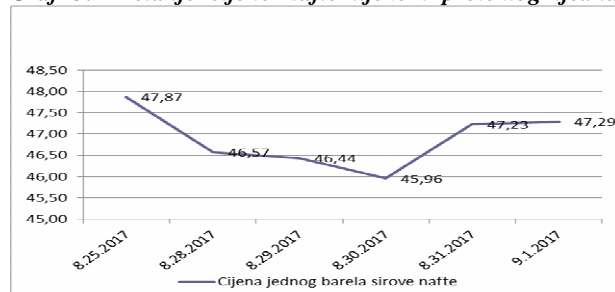
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SRPANJ	2,8%	2,8%	2,8%
2.	Maloprodaja (G/G)	SRPANJ	1,0%	1,9%	2,2%
3.	Povjerenje malog biznisa	KOLOVOZ	-	49,0	50,0
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	SRPANJ	5,2%	4,7%	5,5%
5.	Proizvodnja vozila (G/G)	SRPANJ	-	1,4%	6,9%
6.	Kapitalna potrošnja (G/G)	II tromjesečje	7,9%	1,5%	4,5%
7.	PMI radointenzivni sektor F	KOLOVOZ	-	4,7%	-1,1%
8.	Povjerenje potrošača	KOLOVOZ	43,5	43,3	43,8

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 130,39 na razinu od 130,75. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 109,36 na razinu od 110,25.

NAFTA I ZLATO

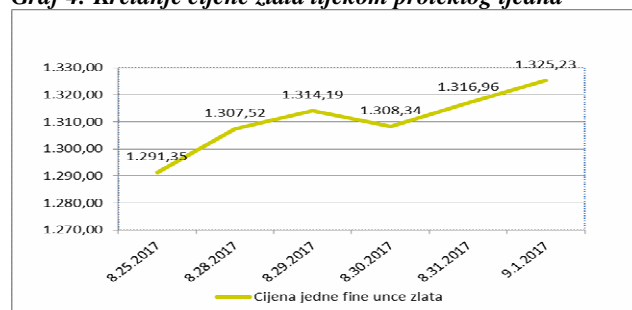
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,87 USD (40,15 EUR). Uprkos jačanju meteoroloških neprilika u oblasti Meksičkog zaljeva, cijena ovog energenta je početkom proteklog tjedna bilježila smanjenje. Iako je uragan Harvey značajno utjecao na zatvaranje velikoj broja američkih postrojenja za eksploataciju i preradu nafte, te je objavljen podatak o smanjenju američkih zaliha nafte tijekom prethodnog tjedna za 5,4 milijuna barela nafte, cijena nafte nije bilježila značajan rast tijekom prethodnog tjedna. Analitičari OPEC-a su iznenađeni ovom činjenicom, te navode da prema njihovom mišljenju „nema događaja koji bi mogao značajno da utječe na rast cijene nafte“. Oni smatraju da je tijekom proteklih deset godina došlo do značajne promjene percepcije sudionika na tržištu ovog energenta, na koje nije značajno utjecala ni informacija o smanjenju obujma proizvodnje nafte u Libiji, što je izazvano nemirima u ovoj zemlji. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,29 USD (39,87 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.291,35 USD (1.082,98 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je nastavila da bilježi rast, koji je bio uzrokovan jačanjem geopolitičkih tenzija između Sjeverne Koreje i Japana. Ovi događaji, koji trenutno predstavljaju dominantan čimbenik koji utječe na kretanje cijene zlata, utjecali su na njen rast na najvišu razinu u posljednjih skoro godinu dana. Doprinos povećanju cijene zlata dalo je i objavljivanje razočaravajućih podataka s američkog tržišta rada, što je utjecalo na smanjenje očekivanja među investitorima da će Fed na sastanku u prosincu ponovo povećati referentnu kamatnu stopu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.325,23 USD (1.117,39 EUR), što predstavlja povećanje od 2,6% na tjednoj razini.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremlili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.